

ENTELEKTÜEL SERMAYE İLE KIZIL VE MAVİ OKYANUS STRATEJİLERİNİN TÜRK AKADEMİK PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

THE EFFECT OF INTELLECTUAL CAPITAL WITH RED AND BLUE OCEAN STRATEGIES ON TURKISH ACADEMIC PERFORMANCE METRICS

Dr. Selma Koca
T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
selmakoca75@hotmail.com
ORCID: 0000-0001-9031-6268

Gönderim 9 Mayıs 2024 – Kabul 11 Temmuz 2024
Received 9 May 2024 – Accepted 11 July 2024

Öz: Bu makalenin amacı, entelektüel sermaye (ES) ile kırmızı ve mavi okyanus stratejisi (KMOS) üniversitelerdeki akademisyenlerin, akademik performans düzeyleri üzerindeki etkilerini yapısal eşitlik modellemesiyle ele alarak incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye’de yükseköğretim sektöründeki üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin e-mail adreslerine Google Drive üzerinden anketler gönderilmiştir. Araştırmanın evrenini oluşturan 76.616 akademisyenden örneklem sayısı basit tesadüfi yöntemle 497 kişi olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada istatistiksel veri analizi uygulamaları IBM SPSS V22 ve R Project yazılımında bulunan Lavaan paketi ile gerçekleştirilmiştir. Yapısal eşitlik modellemesi (YEM) tekniği kullanılarak ES ile KOS ve MOS gizil değişkenlerinin öğretim üyelerinin performansını (atıf sayıları, H indeksleri, G indeksleri, i10 indeksleri, yayın sayıları ve proje sayıları) üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Araştırma bulguları sonucunda; kırmızı okyanus stratejisi (KOS), mavi okyanus stratejisi (MOS) ve ES faktörünün atıf sayısı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi bulunduğu görüldü. KOS ve MOS faktörünün G indeksi üzerinde de istatistiksel olarak anlamlı etkisi tespit edildi. Ancak, ES ve KOS-MOS faktörünün proje sayısı, H indeksi ve i10 indeksi üzerinde anlamlı etkisi olmadığı görüldü. Yol katsayılarına göre, KOS-MOS düzeyi arttıkça atıf sayısı ve G indeksinde düşüş gözlenmektedir. Ancak ES düzeyi arttıkça atıf sayısının da arttığı görülmektedir. Bu ampirik kanıtlar, hükümetleri ve politika yapıcılarını, hükümetin akademik insan sermayesi (İS) üzerindeki araştırma değerlendirmelerinin istenmeyen sonuçları konusunda bilgilendirebilir. Üniversite yöneticileri, yalnızca akademik ES performansını ölçerek değil, aynı zamanda akademisyenlerin genel refahını geliştirmek, desteklemek ve sürdürmek için yeni stratejik yönetim metotları ile yönetim sistemlerinin tasarımı ve eğitim, destek ve finansal kaynaklar sağlayarak İS geliştirebilirler. KOS-MOS ve ES ile ilgili önceki çalışmaların aksine, bu makale mavi okyanus stratejisi ve entelektüel sermaye ile rekabet avantajının ele alındığı akademik performansla ilişkilendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma alan yazında bir ilk olup, üniversitelerdeki entelektüel sermayenin stratejik açıdan değerlendirilerek akademik performans ölçütlerine ilişkin kanıtlar sağlayarak mevcut literatüre yeni bir bakış açısı kazandırması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel sermaye, kırmızı okyanus stratejisi, mavi okyanus stratejisi, akademik performans, yapısal eşitlik modellemesi, atıf sayısı, H indeks, G indeks, i10 indeks, yayın sayısı, proje sayısı.

Abstract: This article aims at understanding the impact of intellectual capital (IC) on the academic performance levels of university academics through structural equation modelling, in the context of Red and Blue Ocean Strategy (BOS). By this objective, surveys were sent via Google Drive to the email addresses of academicians working in universities in the higher education sector in Turkey. A sample size of 497 individuals was determined using simple random sampling from a population

of 76,616 academicians who formed the phase of the study and analyzed by using the Lavaan package found in IBM SPSS V22 and R Project software. The research findings of the study indicates that the factors ROS, BOS, and IC are significantly correlated with the citation count as well as both ROS and BOS factors were significantly correlated with and have an impact on G index. However, it was noted that the factors IC and ROS-BOS did not have a significant impact on the project count, H index, and I0 index. According to the path coefficients, an increase in the level of ROS-BOS was associated with a decrease in the citation count and G index. Conversely, an increase in the level of IC was associated with an increase in the citation count. The empirical evidence presented can inform governments and policy makers about the unintended consequences of government research evaluations on academic human capital (HC). University administrators can enhance academic IC performance and promote the overall well-being of academics by not only measuring academic performance but also by designing management systems with new strategic management methods, and by providing education, support, and financial resources to develop HC. In contrast to previous studies regarding ROS-BOS and IC, this article aims to link academic performance with the blue ocean strategy and intellectual capital, considering the value of originality. By strategically evaluating intellectual capital in universities and providing evidence related to academic performance criteria. Therefore, it is intended to give academicians new contributions to the existing literature.

Keywords: Intellectual capital, red ocean strategy, blue ocean strategy, academic performance, structural equation modelling, citation count, H index, G index, i10 index, publication count, project count.

GİRİŞ

Üniversiteler en çok araştırılan kamu kurumları olarak bilinmektedir (Secundo, Elena-Perez, Martinaitis & Leitner, 2015; Vagnoni & Oppi, 2015). Üniversite yönetimi, geleneksel anlamda yükseköğretim ve bürokrasi kültürü ile inşa edilmiştir (McNay, 1995). Ancak son zamanlarda büyük değişimler yaşanmıştır. Yeni dönemde kamu yönetiminde; klasik bürokrasi yönetiminden modern yönetime geçiş olmuştur. Bu değişim, hizmet noktasında değer kriterlerine ve daha iyi karar verebilme noktasında verimlilik ve etkinliğe yönelik tekniklerin kullanılması ve benimsenmesiyle performansa odaklanma ile sağlanmaktadır (Turri, 2014).

Yükseköğretimde performans çok yönlü bir konu olsa da, yükseköğretim performansını ve üretkenliğini karşılaştırmak için temel araçlar olarak akademik sıralamaların önemi ortaya çıkmıştır (Hazelkorn, 2014; Urdari, Farcas & Tiron-Tudor, 2017). Akademik sıralamalar, politikacılar ve kurumlar arasında üniversite performansını ölçmek önemli bir yer almaktadır (Urdari, Farcas & Tiron-Tudor, 2017). Ayrıca, entelektüel sermaye kategorilerinin akademik sıralamalarla olan ilişkilerine dayalı olarak neyin ifşa edileceğinin belirlenmesi, uygun bir entelektüel sermaye açıklama stratejisinin uygulanmasına izin vererek karar vericiler için faydalı olacaktır (Dumay & Guthrie, 2017).

Üniversitelerin paydaşları ile bilgi ve teknolojik iletişimi kullanması diğer bir gelişmedir (Bisogno, Citro & Tommase, 2014). Bu bağlamda maddi olmayan kaynakların kullanımı ve geliştirilmesinde bilgi odaklı olmaları açısından üniversitelerde, akademisyenler ve kurumlar tarafından yoğun bir ilgi bulunmaktadır. Bu alanda, üniversitelerin maddi olmayan kaynakların kullanımına ve geliştirilmesine dayalı, bilgi yoğun kuruluşlar olduğu dikkate alındığında, entelektüel sermaye yönetimi ve stratejik yönetime akademisyenler ve kurumlar tarafından artan bir ilgi söz konusudur (Leitner et al., 2014). Bu manada ES açıklamaları ve

incelemelerine yönelik yapılan araştırmalar, sosyal raporlar ve performans analizleri yapılmıştır (Bezhani, 2010; Sangiorgi & Siboni, 2017). Yükseköğretim alanında performans çok çeşitlilik gösterse de bu performans ve üretkenliğin karşılaştırılması temel de akademik sıralamaların ve rekabet üstünlüğünde uygulanan stratejinin önemini ortaya koymaktadır.

1. LİTERATÜR TARAMASI VE HİPOTEZ GELİŞİMİ

Önceki çalışmalarda entelektüel sermayenin yükseköğretim alanında örgütlerin performansını nasıl etkilediği ve bu etkinin nasıl sağlandığına dair birçok çalışmadan bahsediliyor (Anggraini et al., 2018; Chatterji & Kiran, 2017; Iacoviello et al., 2019; Obeidat et al., 2017; Yousef et al., 2017). ES, bilgiye dayalı bir faktör olarak iş ortamında uyarlanabilirlik ve etkili stratejilerin oluşturulması için önemli bir role sahiptir (Cohen, Naoum & Vlismas, 2014).

Edvinsson ve Malone'un sınıflandırması olan "insan sermayesi, yapısal sermaye ve ilişkisel sermaye" bileşenlerinden oluşan entelektüel sermaye, uluslararası projelerde ve kamu kurumlarında benimsenmiş (European Commission, 2006) ve üniversitelerin performans analizlerinde sıkça kullanılmıştır (Leitner, 2004; Sánchez, Rocío & Elena, 2006). Entelektüel sermaye kaynakları bilgi odaklı ekonomilerdeki örgütlerin büyümesinde önemli bir kilit taşı olmakla birlikte kurumsal açıdan performansın gelişmesini ve rekabet avantajı elde etmesini sağlamaktadır (Bontis, Ciambotti, Palazzi & Sgro, 2018; Buenechea-Elberdin, Sáenz & Kia, 2018). Bu nedenle, bilginin ve ES'nin idare ve yönetilmesi farklı açılardan sonuçlara yol açmaktadır.

Yapılan araştırmalar sonucunda, ES, bilgi yönetiminde örgütsel yaratıcılık, kaliteli problem çözme ve karar verme hızı arasında, örgütsel performans açısından önemli bir yere sahiptir (Giampaoli, Ciambotti & Bontis, 2017; Lee, Gon Kim & Kim, 2012). Bilginin stratejik karar vermede önemli bir rolü (Nonaka & Takeuchi, 1995) olması açısından ES uygulamaları etkili kararların alınmasını ve örgütsel performansın artmasını sağlamaktadır. Entelektüel sermayenin geliştirilmesi ve bilginin paylaşılması ve uygulamasının ürün, süreç ve yenilikleri oluşturarak değer inovasyonuna yol açması stratejik olarak rekabet avantajı yaratmasını sağlayacaktır. Burada ES'nin statik bir kaynak olmasından (Wang, Wang, Cao & Ye, 2016), dolayı bilginin yönetilmesi ile etkili verimlilik yaratması için ES'yi harekete geçirmeli ve strateji ile ilişki kurmalıdır (Heisig, et al., 2016; Hsu & Sabherwal, 2012; Kianto, Andreeva & Pavlov, 2017; Wang, Wang, Cao & Ye, 2016). Dolayısıyla strateji genellikle değer ve maliyet arasında seçim yapmak olarak görülür. Böylece örgütler, sektördeki rekabete karşı savunulabilir bir pozisyon oluşturarak mevcut talebin tamamına yakın kısmını almaya çalışacaktır. Üniversiteler devamlı bilgi üreten ve kullanan dinamik süreçli yapılardır. Bilginin üretilmesi; açık ve zımni bilginin etkileşimi ile bilgi yaratma, paylaşılan bağlam ve bu sürecin girdileri ve çıktıları sonucu oluşur. Bilgi kaynakların üretilmesine, depolanmasına ve kullanılmasına bağlı modeller, rekabet üstünlüğünün temel kaynaklarıdır (Nonaka, Toyama & Konno, 2000). Üniversitelerdeki politik ve ekonomik değişimler sebebiyle üniversite sıralamaları hızlı bir şekilde yaygınlaşmaktadır (Altbach, 2011). Bu sebeple yükseköğretimde, öğrencileri, akademisyen ve araştırmacıları çekebilmek için

akademik performans ve rekabet gücünü artırma çabaları sürekli olarak artmaktadır (Urdari, Farcas & Tiron-Tudor, 2017).

Dünyada örgütler piyasada rekabetin en yoğun yaşandığı, çoğunun yoğun rekabet ortamında sürdürülebilirlik hedeflerini devam ettirebilmek için kızıl okyanus stratejisini uygulayarak hayatta kalabilme mücadelesi içindedirler (Koca, 2021). Kızıl okyanus stratejisi; rekabet savaşında endüstri sınırları belirlenmiş, rekabet kuralları tüm taraflarca kabul edilmiş bir stratejidir. Burada amaç rakipler arasında üstünlüğü sağlayarak galip gelmek, mevcut talepleri sadece kendisi için kullanmak, değer ve maliyet değiş tokuşu yapmaktır. Pazar kalabalıklaştıkça kar ve büyüme olasılığı azalır (Kim & Mauborgne, 1999). Porter, endüstrinin üstünlüğünü ve altında yatan nedenleri gösteren beş rekabet gücünü; yeni girişimcilerin tehdidi, tedarikçiler, sektördeki rakipler, alıcılar, ikame ürün ve hizmetler olarak belirtmiştir (Porter, 1980). Ayrıca bu güçlerin zaman içerisinde nasıl değişime uğradığını ve stratejiden nasıl etkilendiğini göstermiştir. Bu beş faktörün, endüstrideki karışıklık ve dar boğazlarda firmalar için yardım olanağı sunduğu gibi rekabet edebilmeleri bakımından da önemli olduğu belirtilmektedir (Porter, 1985). Porter rekabette bu beş rekabeteçi güç ile başarılı olabilmek için üç temel stratejiyi endüstrideki diğer rakiplere karşı üstünlük sağlamada önermiştir. Bu üç ana strateji; odaklanma, farklılaştırma ve toplam maliyet liderliği stratejileridir (Koca, 2021). Günümüzde rekabetin yoğun bir savaş alanı içerisinde üstünlük sağlamak amacıyla yürütülen klasik strateji, kızıl okyanus stratejisi olarak ifade edilmektedir.

Kızıl okyanus stratejisine alternatif olarak ileri sürülen mavi okyanus stratejisi, işletme okulu INSEAD'in profesörleri Kim ve Mauborgne tarafından Harvard Business Review' da "Mavi Okyanus Stratejisi" adlı makale ile ilk olarak 2000'li yıllarda tanıtıldı (Kim & Mauborgne, 2004). MOS, örgütlerin birbirleriyle rekabette üstünlük sağlamak yerine, mavi okyanuslar olarak tanımlanan yeni pazar alanları yaratmaya ve bunlardan yararlanmaya çalışmasını öngören bir yönetim stratejisidir (Kim & Mauborgne, 2004; Kim & Mauborgne, 2005). MOS terimi hem iş dünyasında hem de akademik camiada akademisyen ve yöneticiler tarafından büyük ilgi görmektedir (Agnihotri, 2016). MOS kavramı son yirmi yılda yönetim perspektifinde klasik paradigma ve düşünce biçimlerinden farklı ve radikal bir değişim olarak sunuldu. MOS'un literatürde Porter, Hamel ve Levitt tarafından ileri sürülen mevcut teori ve kavramlar üzerine inşa edildiğini ifade etmişlerdir (Parvinen, Jaakko, Hietanen & Sami, 2011). Köklü ve kalabalık pazar alanlarında rakiplerle savaşmak yerine, kuruluşların rekabeti anlamsız kıldığı "mavi okyanuslar" olarak adlandırılan tartışmasız pazar alanlarını bulmaları gerektiğidir. Mavi okyanus stratejisinde bu pazar alanlarını yeni değer inovasyonu yaratarak oluşturabilirler. Bu yapılan yenilikler değer içeren yeniliklerdir. Bu değer, tüketicilerin dikkatini çekebilme adına maliyet yapısını azaltma ve daha önce ileri sürülmemiş değer yeniliklerinin alıcılara sunulmasıdır (Kim & Mauborgne, 2005). Bu değer yeniliği, sadece tüm faydanın olabilmesi, fiyat ve maliyet sistemi eşitlendiğinde elde edilir. Mavi okyanus stratejisinde işletmeler rakiplerine nispeten hem yenilikçi bir yaklaşım, hemde ürün, hizmet ve pazarda düşük maliyetle fark yaratabilmelidir. Bu maksatla firmalar buldukları vaziyet içerisindeki şartları değerlendirerek firma içinde bazı elemeler ve azaltmalar yapmalıdırlar (Kalkan & Alparslan, 2009). Bu mavi okyanus stratejisinde dört eylem çerçevesi olarak bilinir. Kim ve Mauborgne tarafından geliştirilen, ürün-hizmet ve teklifleri için kesin ve dinamiklik sağlayan,

mavi okyanus stratejisinin temelini oluşturmaktadır (Koca, 2021). Bu dört eylem çerçevesi, müşteri değer yaratımına hangi katkıların sağlanarak yaratılmasının, endüstri standardının üzerinde artırılmasının, azaltılmasının veya gerçekte neyin değer kattığının yeniden tanımlanması ve müşterilerin planlanan amaçlarına ulaşmalarını sağlamak için neyin yok edilmesi gerektiğini fark ederek bir değer yaratılabileceğini göstermektedir (Kim & Mauborgne, 2015). Örnek vermek gerekirse, Hindistan'da Kalinga Sosyal Bilimler Enstitüsünde topluluk ve eğitim sistemi arasında bağ kurarak yenilikçi rekabet faktörleri ile klasik ve geleneksel eğitim sisteminde mavi okyanus stratejisi uygulamaya çalışmıştır (Chadarava, 2019). Bir başka mavi okyanus çalışması ise, Malezya'daki Terengganu devlet üniversitesindeki akademik, araştırma ve yönetim konularında teknik ve sosyal yeniliği güçlendirmek amacıyla araştırma gruplarının ve yapılarının mavi okyanus ilkeleri ile dönüştürülmesini amaçlamışlardır (Hasan, Komoo, Nor & Abdullah, 2017). Yine bir örnek vermek gerekirse, Salman Khan tarafından internette yoğun talep nedeniyle Khan Academy kuruldu. Eğitim alanında online çevrimiçinin en büyük kaynaklarından birisi olarak kurulan Khan Academy, öğrenmenin farklı yönlerini keşfederek, bunu kolay ulaşılabilir ve eğlenceli kılan bir yenilik sunmuştur.

Gelişmekte olan ülkelerdeki üniversitelerde, mavi okyanus stratejisi uygulamalarına odaklanarak hizmetlerinin kalitesini artırabilir. Bu strateji, akademisyenlerin kaliteli araştırmalar yapmalarını teşvik edebilir ve öğrenciler için daha etkileyici bir öğrenme ortamı yaratabilir (Dawoud, 2023). Sonuç olarak, üniversitelerin bilgi üretimine odaklanan dinamik yapılar olduğu ve bu kurumların rekabetçi kalmak için akademik performanslarını ve hizmet kalitelerini artırmak için çeşitli stratejilere başvurduğu vurgulanmıştır.

Avrupa üniversitelerinin web sitelerinde entelektüel sermayenin performanslarıyla ilişkilendirildiği belirtilmektedir (Brusca, Cohen, Manes-Rossi & Nicolò, 2019). Yükseköğretimde performans birçok araştırma konusu olsa da bu performansı ve üretkenliğin istatistikinde akademik sıralamalar önemli bir yer tutmaktadır (Hazelkorn, 2014; Urdari, Farcas, & Tiron-Tudor, 2017).

Üniversitelerde ES açıklamalarının incelenmesine yönelik bugüne kadar yapılan araştırmalar yıllık raporları (Bezhani, 2010), sosyal raporları (Sangiorgi & Siboni, 2017) ve performans planlarını (Siboni, Nardo & Sang, 2013) analiz etmişlerdir. Bununla birlikte, bilim adamları son zamanlarda ES önemini incelemek için geleneksel olanların dışında farklı veri kaynaklarının kullanılmasını önermektedir (Pisano, Lepore & Lamboglia, 2017; Ndou, Secundo, Dumay & Gjevori, 2018). Bu nedenle geleneksel raporların ES'yi açıklamanın tek yolu olmadığına dair doğrulayıcı kanıtlar sağlar (Dumay & Guthrie, 2019). Bu alanda üniversitelerdeki Web tabanlı ES açıklamalarını analiz etmeye yönelik ilk girişim Manes Rossi ve diğerleri (2018) tarafından yapılmıştır. Üniversitelerin entelektüel sermayeleri bağlamında akademisyen çıktıları üniversite sıralamalarında en önemli unsurdur. Bu sıralamalarda akademisyenlerin yaptıkları çalışmaların değerlendirildiği, bilimsel üretkenliğin ölçüldüğü ve uluslararası sayısal ölçütler vardır. Bunlar:

H-indeksi; H indeksi 2005 yılında geliştiren dünyaca ünlü fizikçi Jorge E. Hirsch'e göre; Np toplam makale sayısını göstermek üzere, kişinin h makalesinin her biri en az h atıf almış ve geri kalan Np - h makalesinin her biri h ya da daha az atıf almış ise, indeksi h'dir (Hirsch, 2005). Başka bir anlatımla h-indeksi, bir araştırmacı için "her

biri en az h atıf almış h makalesi var” cümlesini kurabileceğimiz en büyük h sayısıdır. Bilim insanlarının performanslarını izlemek, bilimsel üretkenlik açısından ölçmek ve değerlendirmek amacıyla oluşturulmuş uluslararası bir sayısal ölçüttür.

Birçok ülkede h-indeks çok belirleyici bir kriterdir ve araştırmacıların değerlendirilmesine ciddi etki etmektedir. H-indeksi hesaplaması bir bilim insanının en çok alıntı yapılan makalelerine ve diğer yayınlarda aldığı alıntılarının sayısına dayanmaktadır. Örnek verilecek olursa; en az 10 makalesi 10 atıf almış olan bir araştırmacının h-indeksi 10 olarak hesaplanmaktadır.

H-indeksin özellikleri:

- H-indeksi niceldir. Bu sayede gelişim ölçülebilir hale gelir.
- Aynı disiplinlerde çalışma yapan araştırmacıların verimlilikleri kıyaslanabilir.
- Önemli uluslararası indekslerde (Web of Science, Scopus v.b) h-indeksin olması indekslerde h-indeksin alınabilmesini sağlamaktadır.

i10-indeksi ise; Google Scholar tarafından bulunan ve hesap açmış kişiler için gösterilen bir akademik puanlama türüdür. Bu puanlamada yazarın sadece 10 ve üzeri atıf almış bilimsel makaleleri değerlendirilmeye alınır. 10 ve üzeri atıf almış makale sayısı i10-indeksi değerini verir.

Diğer bir indeks olan G indeksi ise; (Egghe L., 2006) tarafından keşfedilen puanlama türüdür. G-indeksi, “ilk g makalelerinin birlikte en az g^2 alıntıya sahip olduğu en büyük sıralama” olarak tanımlanır (Egghe L., 2008).

Steinberger'e (1993) göre akademik performans, insanın büyümesi ve bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimiyle ilgili çok boyutlu bir kavramdır. Akademisyen performansları, yayın sayısını ve profesyonel alandaki kurumlarla olan etkileşimi ve bilimsel çalışmalara katılan sayıyı içerir (Paudel, 2021). Akademisyenlerin en iyi araştırma sonuçlarını sunma konusunda üretkenliğini sağlamak için hem kişisel hem de yönetsel düzeyde ciddi adımlar atılmalıdır. Bu bağlamda üniversitelerin entelektüel sermayelerini KOS ve MOS stratejileri açısından değerlendirerek akademik performans değerlendirilebilir. Global anlamda hükümetlerin birçoğu üniversitelerin araştırma kapasitesini ve kalitesini artırmaya yönelik araştırma verimliliği için kalite güvence mekanizması geliştirmişlerdir (Garwe, Thondhlana & Saidi, 2021). Böylece yükseköğretimde öğretim, yenilikçilik, bilgi üretimi ve yeni stratejilerle akademik performans kalitesinin düzenlenmesi, desteklenmesi ve geliştirilmesiyle akademisyenlerin dünya çapında çalışmalara imza atması sağlanabilir. Bu nedenle üniversiteler araştırma bulgularını yayınlamanın yanı sıra öğretme, öğrenme, akademik faaliyetlerin yürütülmesi, çalıştay ve seminer gibi akademik faaliyetler de yürütmektedir. Üniversitelerin vizyon, misyon ve hedeflerine ulaşması ve performansı, öğretim üyelerinin titiz akademik faaliyetlerine bağlıdır. Öğretim üyelerinin farklı akademik faaliyetlere katılımı da onları yetkin kılmakta ve sonuçta üniversitenin eğitim ve araştırma hizmetlerinde daha rekabetçi olmasını sağlayarak üniversiteye katkı sağlamaktadır. Yükseköğretim bağlamında öğretim üyelerinin akademik faaliyetlerinin ve söylemlerinin geliştirilmesinde hayati bir rol oynamaktadır. Geçmiş araştırmalar, öğretim üyelerinin akademik faaliyetlere katılımının akademik performansı artırmaya yardımcı olduğunu vurgulamıştır. Yükseköğretim kurumlarında inovasyonun, yükseköğretim kurumlarının ve paydaşlarının faaliyetleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olan, proaktif olarak

güçlendirilmiş yeni bir organizasyonel yöntem, süreç ve ürünü uygulama yeteneği olarak değerlendirildiğini belirtmiştir (Elrehail, Emeagwali, Alsaad & Alzghoul, 2018).

Bu sebeple uygulanan organizasyon stratejisi herhangi bir kurumun beklenen performansını belirler. Yine entelektüel sermayenin yeniliği olumlu yönde etkilemesi MOS'un yeniliğe, değer yeniliği noktasında önem vermesi (Koca & Sağsan, 2020), ayrıca ES'nin bu değer yaratma noktasında bilgi kaynağı deposu olarak görülmesi de önemli bir noktadır (Kianto et al., 2017). Bu sebeple organizasyonlarda yaratıcılık, yenilikçilik ve rekabet avantajı yaratmada MOS önemli bir ölçüt durumundadır (Koca & Sağsan, 2020).

Bu amaçla üniversitelerdeki ES'nin KOS ve MOS stratejileri bağlamında ele alınması, hangi stratejinin uygulanması akademik performansın global anlamda daha yüksek sonuçlar elde edilmesini ve böylece yükseköğretim kurumlarında inovasyon faaliyetleri, organizasyonel yöntem, süreçlerinin daha etkin değerlendirilmesini sağlayabilir.

Mavi Okyanus Stratejisinin en önemli üç özelliği (Kim & Mauborgne, 2004), diğer stratejilerden ayırır:

1. Yeni talep oluşturma,
2. Rekabetin ötesinde karar verme ve uygulamalar,
3. Yeni potansiyel pazarların keşfedilmesi.

MOS' un tanımlanmasını sağlayan özellikler (Madsen & Slåtten, 2019):

1. Organizasyonda stratejik yönetim alanları ile ilgili kavramlar (planların hazırlama, uygulama ve yürütülmesi).
2. Organizasyonel performansın artırılmasında kullanılabilmesi, performans artırıcı anlamına gelir.
3. MOS'un her alandaki kurum ve kuruluşlarda kendilerine özgü yorumlama eğiliminde olmaları (Madsen & Slåtten, 2019).
4. MOS kavramının araştırmacılar tarafından "evrensel olması" noktasında ortak bir kaniya varmaları (özel sektör, kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar ve kamu sektörüne kadar her kurumsal yapıda yararlı ve uygulanabilirliği).

Araştırmada sorulması gereken sorular:

1-Akademik sıralamalar ve ES açıklamaları birbiriyle ilişkili midir?

Üniversitelerin internet sitelerinde ES düzeylerini değerlendirmesi, web ortamındaki ES düzeyinin üniversite sıralamalarını etkilemesi akademik performansın bir göstergesi olduğu aşikârdır. Üniversite sıralamalarının, performans ile bağlantılı olduğu kanısına varılırken (Wu et., 2012) ve ES, özellikle üniversitelerde örgütsel performansın itici güçlerinden biri olarak görülmesi düşünülebilir. Bununla birlikte ES'nin Web 'teki durumu ile akademik sıralamalar arasında bir bağlantının söz konusu olması, bu bilgilere erişebilecek olan

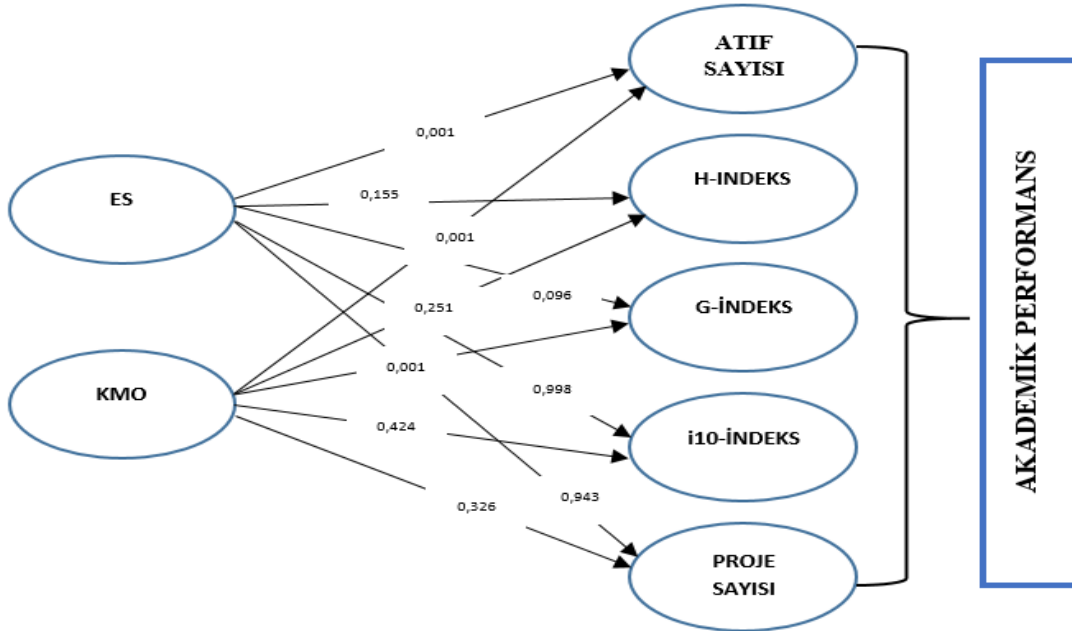
akademisyenler, araştırmacılar ve öğrencilerin ES'yi web ortamında fayda sağlaması açısından teşvik edecek (Ndou, Secundo, Dumay & Gjevori, 2018) ve ES'nin arttırmasını sağlayacaktır.

2- Akademik sıralamalara ve ES açıklamalarına MOS ile KOS stratejilerinin etkisinin sonucu nedir?

Üniversitelerin uygulamış olduğu akademik stratejilerin amacı, kurumsal yapılarını akademik olarak üst seviyelere taşımak olduğundan, ilk sıralarda bulunan üniversitelerin daha çok ES bilgisini kullanmaları üniversite web sitesinde ES raporlama stratejilerinin artmasını sağlayacaktır.

Bu makale, entelektüel sermaye ile mavi okyanus stratejisinin akademik performans üzerindeki potansiyel etkisi ile bunun üniversite performansı üzerindeki etkisini araştırmaktır. KOS-MOS ve ES ile ilgili önceki çalışmaların aksine, bu makale mavi okyanus stratejisi ve entelektüel sermaye ile rekabet avantajının ele alındığı akademik performansla ilişkilendirmeyi amaçlamaktadır. Bu bakış açısının literatüre katkı sağlaması düşünülmektedir.

Şekil 1: Araştırma Modeli

Bu makale, entelektüel sermaye ile mavi okyanus stratejisinin akademik performans üzerindeki potansiyel etkisi ile bunun üniversite performansı üzerindeki etkisini araştırmaktır. KOS-MOS ve ES ile ilgili önceki çalışmaların aksine, bu makale mavi okyanus stratejisi ve entelektüel sermaye ile rekabet avantajının ele alındığı akademik performansla ilişkilendirmeyi amaçlamaktadır. Bu bakış açısının literatüre katkı sağlaması düşünülmektedir.

Modelden yola çıkarılarak oluşturulan hipotezler:

ES ile Akademik performans (atıf sayısı, H-indeks, G-indeksi, i10 indeks ve proje sayısı) arasında anlamlı bir ilişki vardır.

KMOS ile Akademik performans (atıf sayısı, H-indeks, G-indeksi, i10 indeks ve proje sayısı) arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Kısaca makale şu şekilde oluşturulmuştur:

Giriş bölümünde kısaca üniversitelerde ES, akademik performans ve strateji üzerine yapılan önceki araştırmalar ve fikirler sunulmaktadır. Literatür ve hipotez geliştirme bölümünde önceki çalışmalardan yararlanılarak araştırma soruları oluşturulmuştur. Metodoloji bölümünde örneklem ve veri toplama araçları belirtilmiş, bulgular bölümünde istatistiki veriler sunulmuş, tartışma bölümünde ise elde edilen verilerin analizleri literatüre göre ele alınarak tartışılmıştır. Sonuç bölümünde ise araştırmanın katkıları, izlenecek yol ve sınırlamalar vurgulanarak bazı sonuçlar çıkarılmaktadır.

2. ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ

2.1. Örneklem ve Veri Toplama

Çalışmada evren ve örneklem grubu; Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan akademisyenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın evreni 76.616 akademisyenin e-posta adreslerine online anket gönderilmiş, istenilen düzeyde örneklem sayısına (497 kişi) ulaşıldığında Google Drive üzerindeki anket formu kapatılmıştır. Araştırmanın bu kadar geniş bir alanı kapsamasının nedeni, evrenin tamamına ulaşılmasından kaynaklanmaktadır. Böylelikle zaman ve maliyet kısıtlaması ile mesafe ve kontrol güçlükleri gibi nedenlerden istifade edilmiştir. Çalışmada örneklem sayısının tespit edilmesinde önemsenmesi gereken temel husus, araştırmaya esas alınan örneklem grubunun evrenin niteliklerini taşıyacak özelliklerde olmasıdır (Ural & Kılıç, 2013). Evrende yer alan akademisyenleri temsil edecek sayıda örneklem alınması hedeflenmiş ve akademisyenler basit tesadüfi örneklem yöntemi kullanılarak örnekleme dâhil edilmiştir. Bu sebepten dolayı örneklem büyüklüğünü hesaplarken farklı formüller olmasına karşın, bu araştırmada basit tesadüfi örneklem formülü kullanılmıştır (Yamane, 2010). Veriler toplandıktan sonra analiz edilmiş ve bu aşamada analiz prosedürlerine bire bir riayet edilmiştir. Örneğin, güvenilirlik, geçerlilik, korelasyon, normallik, hipotez testleri, Mann-Whitney testi, Kruskal-Wallis testi, Dunn testi ve son aşamada yapısal eşitlik modellemesi gibi tekniklerle veriler değişkenler arası ilişkilerin boyutlarının anlaşılması açısından kullanılmıştır (Shapiro & Wilk, 1965; Freedman, 1979; Rosseel, 2012; Bergmann, 2000).

2.2. Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu'nda akademisyenlerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik ifadeler yer almaktadır.

Cinsiyet belirlemede (1) Kadın, (2) Erkek ölçekleri kullanılırken; *Yaşı* belirlemede katılımcıların akademik personel oldukları düşünülerek oluşturulan (1) 21-26 yaş, (2) 27-31 yaş, (3) 32-37 yaş, (4) 38-43 yaş (5) 44 ve üzeri yaş sınıflaması kullanılmıştır. *Medeni durum* için (1) Bekar, (2) Evli; *Üniversitenin statüsü* için (1)

Devlet Üniversitesi, (2) Vakıf Üniversitesi; *Enstitü* için (1) Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (2) Fen Bilimleri Enstitüsü, (3) Güzel Sanatlar Enstitüsü, (4) Sağlık Bilimleri Enstitüsü (5) Sosyal Bilimler Enstitüsü, *Çalışılan birim* için (1) Meslek Yüksekokulu, (2) Yüksekokul, (3) Fakülte; *Unvanı* için (1) Dr. Öğr. Üyesi (Yrd. Doçent), (2) Doçent, (3) Profesör; *Doktora eğitimi* için (1)Yurt İçi (2) Yurt Dışı; *Kurumdaki hizmet süresi* için (1) 1-5 yıl ,(2) 6-10 yıl, (3) 11-15 yıl, (4) 16 yıl ve üzeri; *Meslekte hizmet süresi* için (1) 1-5 yıl ,(2) 6-10 yıl, (3) 11-15 yıl, (4) 16 yıl ve üzeri, *Varsa İdari Görev* için (1) Rektör, (2) Rektör Yardımcısı, (3) Dekan, (4) Dekan Yardımcısı, (5) Koordinatör, (6) Koordinatör Yardımcısı, (7) Müdür, (8) Müdür Yardımcısı, *Atf Sayısı* için (1) Google Scholar Index, (2) H Index, (3) G Index, (4) i10 Index, *Yayın Sayısı* için (1) Ulusal Akademik Yayın Sayısı, (2) Uluslararası Akademik Yayın Sayısı, *Katıldığı veya Yapmış Olduğu Proje Sayısı* için (1) Ulusal Proje Sayısı, (2) Uluslararası Proje Sayısı ifadeleri yer almıştır.

2.3 Entelektüel Sermaye Ölçeği

Bu araştırmada (Subramaniam & Youndt, 2005) tarafından geliştirilen “Entelektüel Sermaye Ölçeği” kullanılmıştır. Entelektüel sermaye ölçeği (ES), “İnsan Sermayesi (İS), Sosyal Sermaye (SS), Yapısal Sermaye (YS)” olmak üzere üç alt faktörü olan ve 14 norm grubunu ölçen 7’li likert olarak tasarlanmış, niceliksel bir araçtır. Subramaniam ve Youndt, entelektüel sermaye alt değişkenlerini belirlerken, insan sermayesinde (Schultz, 1961) ve (Snell & Dean, 2017)’e ait insan sermayesi ölçeğini kullanmıştır. Yine sosyal sermaye ölçeğini (Burt, 1992) ve (Gupta & Govindarajan, 2000)’a ait sosyal sermaye ölçeğinden yararlanılmıştır. Yapısal sermaye ölçeği olarak (Davenport & Prusak, 1998) tarafından geliştirilen sosyal sermaye ölçeğini de alarak tek çatı altında ölçeği oluşturmuştur (Subramaniam & Youndt, 2005). Ölçeğin Türkçe geçerlilik-güvenilirlik çalışması (Özdemir & Taşcı, 2017) tarafından yapılmıştır. Ölçek geneli Cronbach Alpha katsayısı 0,86 yüksek güvenilirlik seviyesindedir. Cronbach’s Alpha değerleri güvenilirlik standartlarına uygun gözükmektedir. Uygulanan faktör analizi sonuçlarına göre ölçek, insan sermayesi, sosyal sermaye, yapısal sermaye olmak üzere üç faktörden oluşmuştur.

2.4. Kızıl ve Mavi Okyanus Stratejisi Ölçeği

Araştırmada kullanılan anket soruları Kim ve Mauborgne (2005) tarafından yazılan “Mavi Okyanus Stratejisi” kitabından alınarak hazırlanmıştır (Kim & Mauborgne, 2004). Soruların araştırmada kullanılması için Mauborgne Renee ve W. Chan Kim'den izin alınmıştır. Birçok çalışmaya temel teşkil eden bu ifadeler daha önce de kullanılmıştır (Öztürk, 2015). Bu ölçeğin geçerlik-güvenilirlik çalışması (Koca, 2021) tarafından yapılmış ve “Mavi Okyanus Stratejisi Ölçeği” olarak kullanılmıştır. Kızıl ve Mavi okyanus stratejisi ölçeği, 9 norm grubunu ölçen, 7’li Likert şeklinde tasarlanmış niceliksel bir araçtır. Ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0,80 yüksek güvenilirlik seviyesindedir.

3. BULGULAR

3.1. Demografik Verilere Ait Frekans Analizi Sonuçları

Bu sonuçlara göre katılımcıların %74.9'u erkek, %25.2'si kadındır. Yaş gruplarına göre katılımcıların %1.8'si 27-31, %15.9'u 32-37, %27.8'i 38-43 ve %54.5'i 44 ve üzeri yaş aralığındadır. Katılımcıların %13.1'i bekar, %86.9'u evlidir. Katılımcıların %83.1'i devlet üniversitelerinde, %16.9'u vakıf üniversitelerinde görev yapmaktadır. Enstitülere göre katılımcıların %6.2'si eğitim bilimleri, %30.8'i fen bilimleri, %2'si güzel sanatlar, %23.5'i sağlık bilimleri ve %37.4'ü sosyal bilimler enstitüsünde görev yapmaktadır. Unvanlara göre katılımcıların %42'si Dr. Öğr. Üyesi, %27'si Doçent ve %31'i Profesördür. Katılımcıların %7.9'u yurtdışında, %92.1'i yurt içinde doktora yapmıştır. Katılımcıların %3.4'ü 1-5 yıl, %15.5'i 6-10 yıl, %14.7'si 11-15 yıl ve %66.4'ü 16 yıl ve üzeri olmak üzere mesleki hizmetlerini sürdürmektedir. İdari görev gruplarına göre katılımcıların %1.2'si koordinatör yardımcısı, %8.5'i koordinatör, %6.8'i müdür yardımcısı, %10.3'ü müdür, %5.8'i dekan yardımcısı, %1.6'sı dekan, %0.8'i rektör yardımcısı ve %0.4'ü rektördür. Katılımcıların %64.6'sının ise idari görevi bulunmamaktadır.

3.2. Güvenilirlik Analizleri

Çalışmanın bu bölümünde anket sorularında yer alan beş alt boyut için Cronbach Alfa güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Her madde için Madde silindiğinde ortalama değeri, Madde silindiğinde varyans değeri, Düzeltilmiş madde korelasyon değeri, madde silindiğinde güvenilirlik katsayısı ve Cronbach Alfa katsayısı verilmiştir.

Tablo 1: Faktörlere İlişkin Güvenilirlik Analizi Sonuçları

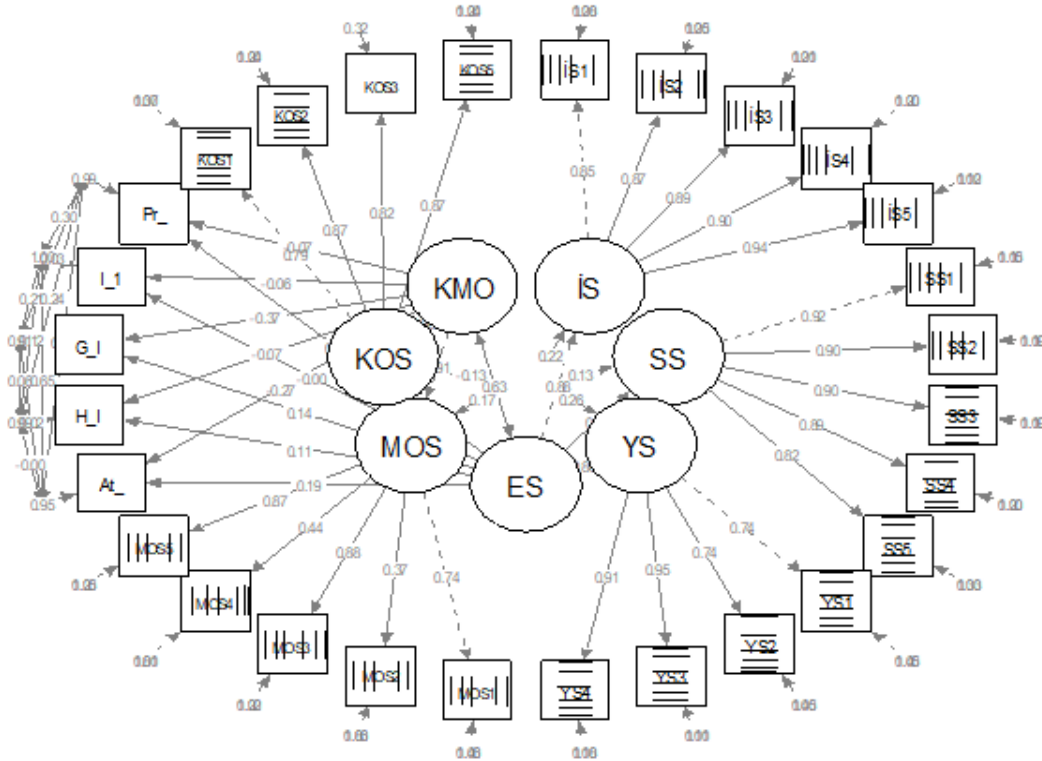
Madde	Madde silindiğinde ortalama değeri	Madde silindiğinde varyans değeri	Düzeltilmiş madde korelasyon değeri	Madde silindiğinde güvenilirlik katsayısı	Alfa
İS1	17.010	26.401	0.807	0.919	
İS2	17.573	26.019	0.809	0.919	
İS3	17.127	26.063	0.840	0.913	0.916
İS4	16.742	27.123	0.822	0.917	
İS5	17.044	26.313	0.824	0.916	
SS1	16.229	29.036	0.821	0.924	
SS2	16.262	28.710	0.845	0.919	
SS3	16.167	29.272	0.860	0.917	0.937
SS4	16.372	29.166	0.843	0.920	
SS5	16.515	30.553	0.784	0.930	
YS1	12.618	16.636	0.639	0.880	
YS2	11.928	16.902	0.690	0.861	0.878
YS3	12.543	14.720	0.796	0.818	
YS4	12.553	14.949	0.827	0.806	
KOS1	11.402	18.128	0.759	0.886	0.905
KOS2	11.610	17.182	0.849	0.853	

KOS3	11.362	17.187	0.833	0.859	
KOS5	11.785	19.443	0.704	0.904	
MOS1	14.052	20.747	0.687	0.718	
MOS2	13.948	23.489	0.463	0.786	
MOS3	13.755	20.581	0.598	0.745	0.793
MOS4	14.322	22.557	0.481	0.783	
MOS5	13.920	20.735	0.644	0.730	

İS: insan sermayesi, **SS:** sosyal sermaye, **YS:** yapısal sermaye, **KOS:** kıvıl okyanus stratejisi, **MOS:** mavi okyanus stratejisi

Tablo 1’de toplam beş faktöre ilişkin güvenilirlik analizi sonuçları gösterilmektedir. Bu faktörler arasından KOS faktöründen bir madde (KOS4) güvenilirlik katsayılarını düşürdüğü için analiz dışı bırakılmıştır. Son aşamada elde edilen sonuçlara göre, düzeltilmiş madde korelasyon değerleri pozitif ve tüm faktörler için güvenilirlik katsayıları 0.70’in üzerinde olduğu için faktörlerin tamamının güvenilir olduğu sonucuna varılmaktadır.

Şekil 2: R Yazılımından Elde Edilen Yapısal Eşitlik Modeli Grafiği

KMO: kıvıl ve mavi okyanus; **KOS:** kıvıl Okyanus stratejisi; **MOS:** mavi okyanus stratejisi; **ES:** entelektüel sermaye; **İS:** insan sermayesi; **SS:** sosyal sermaye; **YS:** yapısal sermaye

Şekil 2' de R yazılımından elde edilen yapısal eşitlik modeli grafiği yol katsayıları ile birlikte gösterilmektedir.

Tablo 2: Ölçüm Modellerine Ait Yol Katsayıları İstatistikleri

Faktör	Alt boyut	Beta	Zbeta	SH	Z	p
İS	İS1	1	0.849	-	-	-
	İS2	1.023	0.868	0.019	53.615	0.000
	İS3	1.045	0.887	0.018	59.216	0.000
	İS4	1.056	0.896	0.019	54.927	0.000
	İS5	1.103	0.936	0.019	57.379	0.000
SS	SS1	1	0.92	-	-	-
	SS2	0.980	0.902	0.013	77.583	0.000
	SS3	0.979	0.901	0.012	82.150	0.000
	SS4	0.972	0.895	0.013	73.714	0.000
	SS5	0.889	0.818	0.019	47.446	0.000
YS	YS1	1	0.743	-	-	-
	YS2	0.994	0.739	0.040	24.688	0.000
	YS3	1.271	0.945	0.042	30.383	0.000
	YS4	1.219	0.906	0.040	30.116	0.000
ES	İS	1	0.882	-	-	-
	SS	1.147	0.934	0.034	33.301	0.000
	YS	0.853	0.859	0.035	24.120	0.000
MOS	MOS1	1	0.736	-	-	-
	MOS2	0.508	0.374	0.046	10.995	0.000
	MOS3	1.199	0.882	0.038	31.400	0.000
	MOS4	0.592	0.436	0.046	12.910	0.000
	MOS5	1.178	0.867	0.037	31.689	0.000
KOS	KOS1	1	0.795	-	-	-
	KOS2	1.094	0.869	0.026	42.377	0.000
	KOS3	1.673	1.330	0.102	16.406	0.000
	KOS5	1.099	0.873	0.024	45.082	0.000
KMO	MOS	1	0.911	-	-	-
	KOS	1.262	1.064	0.070	17.936	0.000

Tablo 2'de oluşturulan YEM içerisindeki ölçüm modeline ait istatistikler gösterilmektedir. Ölçüm modeline ait her bir yol katsayısı için beta katsayısı (Beta), standardize beta katsayısı (Zbeta), standart hata (SH), Z-istatistiği (Z) ve anlamlılık değerleri (p) verilmiştir. Bu sonuçlarına göre, tüm maddelerin tüm faktörler üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi vardır ($p < 0.05$).

Tablo 3: Yapısal Modele Ait İstatistikler

Yapısal ilişkiler	Beta	Zbeta	SH	Z	p
KMO -> Atıf sayısı	-196.045	-131.319	52.315	-3.747	<0.001
ES -> Atıf sayısı	120.602	90.316	34.526	3.493	<0.001
KMO -> H indeksi	-15.932	-10.672	13.892	-1.147	0.251
ES -> H indeksi	24.339	18.227	17.132	1.421	0.155
KMO -> G indeksi	-26.921	-18.033	7.624	-3.531	<0.001
ES -> G indeksi	9.111	6.823	5.467	1.667	0.096
KMO -> i 10 indeksi	-1.099	-0.736	1.373	-0.800	0.424
ES -> i 10 indeksi	-0.002	-0.002	1.197	-0.002	0.998
KMO -> Proje sayısı	-0.952	-0.638	0.970	-0.981	0.326
ES -> Proje sayısı	0.064	0.048	0.883	0.072	0.943

Tablo 3’de KMO ve ES’in akademik performanslar üzerindeki etkilerini inceleyen yapısal modele istatistikler gösterilmektedir. Bu bulgulara göre, KMO ve ES faktörünün atıf sayısı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi bulunmaktadır ($p < 0.05$). Ayrıca KMO faktörünün G indeksi üzerinde de istatistiksel olarak anlamlı etkisi mevcuttur ($p < 0.05$). Ancak ES ve KMO faktörünün proje sayısı, H indeksi ve i 10 indeksi üzerinde anlamlı etkisi yoktur ($p > 0.05$).

Yol katsayılarına göre, KMO düzeyi arttıkça atıf sayısı ve G indeksinde düşüş gözlenmektedir. Ancak ES düzeyi arttıkça atıf sayısı da artmaktadır. Buna göre öğretim üyelerinin entelektüel sermaye düzeylerinin artması ve kızıl-mavi okyanus düzeyinin de düşmesi, akademik açıdan olumlu bir etki sağlamaktadır.

Tablo 4: Oluşturulan YEM İçin Uyum İndeksleri

Uyum indeksi								
Ki-kare	sd	GFI	AGFI	NFI	CFI	RFI	TLI	RMSEA
1013.345	329	0.994	0.991	0.993	0.995	0.992	0.994	0.065

Tablo 4’de oluşturulan YEM sonucunda elde edilen uyum indeksleri gösterilmektedir. Uyum indekslerine göre $\chi^2 / sd = 3.080$ değeri 5’ten düşük, RMSEA değeri 0,10’un altında ve GFI, AGFI, NFI, CFI, RFI ile TLI değerleri 0.95’in üzerindedir. Bu bulgulara göre; entelektüel sermaye ve kızıl mavi okyanus faktörlerinin akademik performans üzerindeki etkilerini araştırmaya yönelik oluşturulan yapısal eşitlik modeli son derece geçerlidir (Ayyıldız & Cengiz, 2006; Erkorkmaz, Etikan, Demir, Özdamar, & Sanisoğlu, 2013).

4. TARTIŞMA

Araştırma sonucunda elde edilen verileri değerlendirdiğimizde; ES ve KMO faktörünün proje sayısı, H indeksi ve i 10 indeksi üzerinde anlamlı etkisinin olmadığı görülmektedir.

Araştırma sonuçlarımızda ES ve KMO faktörünün proje sayısı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaştık, ancak literatürde benzer bir çalışmada ürün geliştirme takımlarında entelektüel sermayenin ve takım öğrenmesinin önemli olduğunu ve yeni ürün geliştirme performansını artırmada etkili olduğunu göstermektedir. Entelektüel sermaye unsurlarının geliştirilmesi ve takım öğrenmesinin teşvik edilmesi, takımların yeni ürün geliştirme sürecinde daha başarılı olmalarına yardımcı olabilir. Bu nedenle, şirketlerin ürün geliştirme takımlarında entelektüel sermaye unsurlarını güçlendirmeye ve takım öğrenmesini desteklemeye yönelik stratejiler geliştirmeleri önerilmektedir (Acül, 2011). Diğer bir araştırmadan elde edilen sonuca göre, projelerle ve işbirliği becerileri ile yenilikçi fikirler ortaya çıkar ve şirketin genel performansı artar. Sonuç olarak, entelektüel sermaye birikimi artar ve şirket daha rekabetçi bir konuma gelir (İbili & Özbaş, 2021). Koç ve Avcı, (2020) çalışmalarında Ar-Ge yatırımlarının entelektüel sermayenin oluşum ve gelişimine katkı sağladığı sonucuna ulaşmışlardır (Koç & Avcı, 2020). Bu nedenle örgütlerin Ar-Ge faaliyetlerine daha fazla yatırım yapmaları ve entelektüel sermayelerini güçlendirmeleri önemli bir strateji olabilir. Bu sayede şirketler, rekabetçi avantaj elde edebilir ve sürdürülebilir büyüme sağlayabilirler. Yine bir çalışmada araştırmacılar, ülke genelinde araştırma üretkenliği gösterge dinamiklerine ve üniversitelerin araştırma çıktıları ve girdileri ile ilgili analizler yapmışlardır. Ayrıca akademik verimlilikte başarılı olmanın, araştırma yatırımlarının artırılması ve araştırmayı destekleyen politika ve uygulamaların çok çeşitli olmasını savunmuşlardır (Karabchuk., Shomotova & Chmel, 2022). Yükseköğretim kurumlarının entelektüel sermayesini stratejik ileriye dönük bir analiz merceği aracılığıyla ölçmek için yenilikçi göstergelerin (araştırma, uluslararasılaşma ve yenilikçiliğin) geliştirilmesini sağlamışlardır (Pedro, Leitão, & Alves, 2019). Ancak kesin olan şey; Üniversite performansının karmaşıklığı sebebiyle tüm yönleri ile performans ölçümü yapmak imkânsızdır (Van Parijs, 2009).

Alan yazında, araştırmacılar, hem kamu sektöründeki hem de özel sektördeki öğretim üyelerinin yayın sayıları ve indeksleri üzerinde detaylı bir analiz yaptılar. Sonuçlar, özel sektördeki öğretim üyelerinin yayın sayısı ve indeksi açısından kamu sektöründekilerden daha yüksek olduğunu gösterdi (Abouchedid & Abdelnour, 2015). Bu bulgu, özel sektörde çalışan akademisyenlerin araştırma verimliliğinin daha yüksek olabileceğini düşündürmektedir. Özel sektördeki öğretim üyelerinin, daha fazla kaynak ve destekle çalıştıkları için daha fazla araştırma yapabildikleri ve sonuçlarını daha hızlı ve etkin bir şekilde yayınlatabildikleri düşünülmektedir. Sonuç olarak, bireysel performans, araştırma konusu ve destek imkânları gibi faktörlerin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Özel sektördeki öğretim üyelerinin genel olarak daha yüksek araştırma verimliliğine sahip olduğu yönündeki bulgular, dikkate alınması gereken bir gözlem olmakla birlikte, her iki sektördeki öğretim üyelerinin de potansiyelini ve başarısını göz ardı etmemek önemlidir.

Araştırmada, ES ve KMO faktörünün H indeksi üzerinde anlamlı etkisi yoktur.

Araştırmada, ES ile KMO faktörlerinin H indeksi ile arasında istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin bulunmadığı görülmüştür. Alan yazında, G2R Computer Science and Electronics Bilim İnsanları Dünya H İndeksi Sıralamasında ilk 1000 bilim insanı sıralamasında yer alanların atıf sayılarının da yüksek olduğu görülmüştür (İTÜ, 2020). Bornmann ve Daniel (2005)'in yaptıkları araştırmada, araştırma burslarına başarılı başvuran akademisyenlerin ortalama h -indeksinin, başarılı olmayan başvuranlardan sürekli olarak daha yüksek olduğu sonucuna varmışlardır (Bornmann & Daniel, 2005). Burada entelektüel sermayesi yüksek olan bilim insanlarının yaptıkları çalışmaların H indeksinin de yüksek olması olasıdır. Üniversitelerde ES'nin akademik performansla etkisini belirleyen stratejilerle akademik sıralama arasında pozitif bir ilişkinin olduğunu tespit etmişlerdir (Brusca, Cohen, Manes-Rossi, & Nicolò, 2019). Yazarlar, Teorik çalışmanın sonuçları, tüm göstergelerin manipülasyona açık olmasına rağmen, bazı h -endeksi değişkenlerinin stratejik davranışın etkisine diğerlerine göre daha duyarlı olduğunu göstermektedir

Elde edilen bulgulara göre, KMO ve ES faktörünün atıf sayısı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi bulunmaktadır.

Entelektüel sermaye ile firma performansı arasında pozitif bir ilişkiyi araştıran yazarların entelektüel sermaye yoluyla değer yaratma ve entelektüel sermayeye stratejik odaklanmaya yönelik yayınları içerdiğini ve en yüksek alıntı yapılanlarını göstermektedir (Bamel, Pereira, Del Giudice, & Temouri, 2022). Diğer bir çalışma sonuçlarında akademisyenlerin çalışmasına yapılan yüksek orandaki alıntılarının, akademik alandaki etkili bir kariyer göstergesidir ve yaptığı araştırmalarla topluma kattığı katkılardır. Araştırma kurumları durumundaki yükseköğretimde, araştırmacıların bu alıntı oranlarının maaşıyla olumlu ve anlamlı bir ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır (João & Franklin, 2021). Kısaca buradan da anlaşılacağı üzere entelektüel sermayesi yüksek olan araştırmacıların doğru bir stratejik çalışma ile alıntı sayısının da yüksek olması sonucu finansal olarak kazanmasını sağlar. Bu araştırmalar, bilimsel etkinliğin değerlendirilmesinde varyantlarının orijinal h -indeksinden daha başarılı olduğu noktasında birleşmektedir (Bi, 2023; Sebo & Lucia, 2021; Vinkler, 2023). Akademisyenlerin üzerinde etkisini artıran (hızlı yayın üret ya da yok ol) baskısının payı yüksektir. Akademik hayatta kalabilmek için “az ve değerli”den “çok ve sıradan”a yöneliyor olmaları bir gerçektir (Valdeon, 2019). Bundan çıkarılacak sonuç ise rekabet ortamındaki akademisyenlerin stratejik olarak kızıl bir rekabet ortamında sağ kalabilmek adına yaptıkları seçimdir. Lindsey, atıf sayısının, bilimsel kalite göstergesi olarak sınırlarını irdelemektedir (Lindsey, 1989). Yine yapılan bir araştırmada profesör, doçent, öğretim üyesi ve uzmanlar arasında yayın sayısı, atıf sayısı ve h -endeks değerinin, akademik unvanları, çalıştıkları kurum ve cinsiyetleri ile istatistiksel olarak anlamlı ilişkisi olduğu belirlenmiştir (Hancı et., 2021).

Ayrıca KMO faktörünün G indeksi üzerinde de istatistiksel olarak anlamlı etkisi mevcuttur.

Alan yazında yapılan araştırmada mavi okyanus stratejisinin performans değerlendirilmede etkili olduğu sonucuna varmışlardır (Tabari, Ziabari, Radmard, & Radmard, 2014). Rahman & Choudhury çalışmalarında, MOS' un örgütsel performans üzerindeki etkisini araştırmışlar ve MOS' un organizasyonel performansın artırılmasına önemli bir katkısı olduğu sonucuna varılmışlardır.

Akademisyenlere MOS çalışmalarına ilişkin daha fazla bilgi sunan gelecekteki araştırma alanlarını teorik sınırları zorlama fırsatı sunmuşlardır (Rahman & Choudhury, 2019).

Ayrıca KMO faktörünün G indeksi üzerinde de istatistiksel olarak anlamlı etkisi mevcuttur.

Yol katsayılarına göre, KMO düzeyi arttıkça atıf sayısı ve G indeksinde düşüş gözlenmektedir. Ancak ES düzeyi arttıkça atıf sayısı da artmaktadır. Buna göre öğretim üyelerinin entelektüel sermaye düzeylerinin artması ve kızıl-mavi okyanus düzeyinin de düşmesi, akademik açıdan olumlu bir etki sağlamaktadır.

Bu durum, öğretim üyelerinin daha yenilikçi ve yaratıcı çalışmalara yönelmelerini teşvik ederken, aynı zamanda akademik başarılarını da artırmalarına yardımcı olabilir. Kızıl ve mavi okyanus stratejisi düzeyinin düşmesi, belki de daha klasik ve geleneksel çalışmaların yerine daha yenilikçi ve alışılmamış alanlara odaklanmayı teşvik edebilir. Bu sayede, akademik dünyada fark yaratmak ve öne çıkmak mümkün hale gelir. Sonuç olarak, entelektüel sermaye düzeyini yükseltmek ve akademik başarıları artırmak için kızıl ve mavi okyanus stratejisi düşük tutulabilir, bu sayede daha yaratıcı ve inovatif çalışmalar yapmak mümkün olabilir.

Çünkü entelektüel sermaye, kişinin bilgi, deneyim ve uzmanlık alanlarındaki birikimlerini ifade etmektedir. Bu birikimlerin artması, kişinin daha fazla akademik çalışma yapmasına ve daha fazla sayıda atıf almasına olanak sağlar. Dolayısıyla öğretim üyelerinin entelektüel sermaye düzeylerinin artması, akademik başarılarını ve etkilerini artırabilir. Bu da hem kendileri hem de üniversite için önemli bir kazanç olabilir. Bu nedenle entelektüel sermayenin geliştirilmesi ve artırılması, akademik dünyada daha etkili ve başarılı olmayı sağlayabilir.

Araştırmada yol katsayılarına göre, KMO düzeyi arttıkça atıf sayısı indeksinde düşüş gözlenmektedir. Ancak ES düzeyi arttıkça atıf sayısı da artmaktadır. Buna göre öğretim üyelerinin entelektüel sermaye düzeylerinin artması ile atıf sayısı da artmaktadır. Bu durum akademik açıdan olumlu bir etki sağlamaktadır.

Bu bulgu, öğretim üyelerinin entelektüel sermayelerini geliştirmelerinin, akademik başarılarını artırabileceğini göstermektedir. Entelektüel sermayeyi artırmak için öğretim üyelerinin sürekli olarak araştırmalarını ve yayınlarını güncel tutmaları, ulusal ve uluslararası akademik etkinliklere katılmaları önemlidir. Ayrıca, araştırma sonuçlarını paylaşarak işbirliği yapmaları da atıf sayılarını artırmalarına yardımcı olabilir. Bu şekilde, öğretim üyeleri hem kendi entelektüel sermayelerini geliştirebilecekleri hem de akademik dünyada daha fazla tanınma ve etki yaratabilecekleri bir platform oluşturabilirler. Bu da hem bireysel kariyerlerini hem de üniversitenin bilimsel itibarını olumlu yönde etkileyebilir.

5. SINIRLAMALAR VE ÖNERİLER

Araştırma, Türkiye üniversitelerinde görevli (Profesör, Doçent ve Doktor Öğretim Görevlisi) akademisyenlerden toplanan nicel verilerle sınırlıdır. Araştırmadan elde edilen veriler kullanılan ölçme araçlarıyla sınırlıdır.

- Bilgi kaynakları ve yönetimi etkin stratejiler kullanılarak akademik performansın artırılması sağlanmış olur.

- Böylece akademik performans ile girişimcilik ve yenilikçiliğin geliştirilmesi ve ülkenin sanayi - teknolojik alanlarda gelişimine imkân sağlanabilir.
- Ayrıca, akademisyenlerin sürekli kendilerini geliştirmeleri teşvik edilerek uluslararası alanda rekabet güçlerini artırmaları sağlanabilir.
- İyi bir bilgi kaynakları ve yönetimi stratejisi ile üniversitelerde yapılan araştırmaların uluslararası alanda daha fazla dikkate alınması ve tanınması sağlanabilir.
- Öte yandan, akademisyenler arasında bilgi paylaşımı ve iş birliği artırılarak ortak projelerin oluşturulması ve ülkede yenilikçilik ve girişimcilik kültürünün daha da yaygınlaştırılması mümkün olabilir.
- Uygun yönetim stratejileri sağlandığı takdirde akademisyenlerin hiçbir engel ve kısıtlama olmaksızın entelektüel paylaşım yapmaları, akademik yayın yapmaları, global anlamda yayım, proje ve yüksek kaliteli çalışmalar ortaya çıkarmaları sağlanabilir.
- Sonuç olarak, iyi bir bilgi kaynakları ve yönetimi stratejisiyle akademik performansın artırılması sadece akademisyenlerin gelişimine katkı sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda ülke ekonomisine ve teknolojik gelişimine de olumlu yönde etkiler sağlayabilecektir.
- Bu bulgular, üniversitelerde bilgi yönetimi ve inovasyonun önemini altını çizmektedir. Öğretim üyelerinin entelektüel sermayelerini arttırarak ve stratejik yönetim stratejilerini geliştirerek, akademik performanslarını ve inovasyon kapasitelerini artırabilirler. Bu nedenle, üniversitelerin bu konulara daha fazla önem vermeleri ve stratejik planlamalarını buna göre yapmaları gerekmektedir. Ayrıca, bu bulguların daha geniş kapsamlı bir araştırma ile desteklenmesi ve farklı örneklem gruplarıyla tekrarlanması önerilmektedir. Bu şekilde, bu konudaki literatüre yeni bir bakış açısı getirilebilir ve daha kapsamlı sonuçlar elde edilebilir.

SONUÇ

Bu çalışmanın bulguları üniversitelerde bilgi edinme, paylaşma ve kullanmanın ES 'ni geliştirebileceğini ve KOS ile MOS stratejilerinin akademik performansa giden inovasyon kapasitesini geliştirebileceğini göstermektedir. Buna göre öğretim üyelerinin ES düzeylerinin artması ve kıvılcık-mavi okyanus düzeyinin de düşmesi, akademik açıdan olumlu bir etki sağlamaktadır. Sonuç olarak, ES ve KOS-MOS faktörlerinin akademik performans üzerindeki etkilerini araştırmaya yönelik oluşturulan yapısal eşitlik modeli son derece geçerliği olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışmanın anahtar katkısı, üniversitelerdeki akademik performansın değerlendirilmesinde entelektüel sermayenin ve stratejik yönetim stratejilerinin önemli bir rol oynadığını göstermesidir. Akademisyenlerin performansları üzerinde mavi ve kıvılcık okyanus stratejilerinin ve entelektüel sermayenin etkisinin incelenmesi, üniversitelerde stratejik planlama ve kaynak yönetimi konusunda daha etkili kararlar alınmasına yardımcı olabilir. Bu çalışmanın bulguları, üniversitelerin akademik performanslarını arttırmak ve sürdürmek için stratejik yönetim uygulamalarını gözden geçirmelerine yardımcı olabilir. Bu nedenle, bu çalışmanın hem akademisyenlere

hem de üniversite yöneticilerine önemli pratik ve stratejik öneriler sunabileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, araştırma sonuçlarına göre, Ar-Ge yatırımlarının entelektüel sermayenin oluşum ve gelişimine katkı sağladığı görülmüştür. ES düzeyi arttıkça atıf sayısı ve G indeksi artarken, KMO düzeyi arttıkça atıf sayısı indeksi ve G indeksi düşmektedir. Bu durum, üniversitelerde Ar-Ge yatırımlarının ve entelektüel sermayenin stratejik yönetiminin önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, araştırmacıların entelektüel sermayelerini güçlendirmek ve rekabet güçlerini artırmak için doğru stratejiler belirlemeleri gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu çalışmaların, üniversitelerin araştırma çıktılarını ve uluslararası rekabet gücünü artırmak için faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Ababneh, K., & Hackett, R. (2019). "The Direct and Indirect Impacts of Job Characteristics on Faculty Organizational Citizenship Behavior in the United Arab Emirates (UAE)". *Higher Education*, 77, 19–36. doi:10.1007/s10734-018-0252-3.
- Abouchedid , K., & Abdelnour, G. (2015). "Faculty Research Productivity in Six Arab Countries". *International Review of Education*, 61, 673–690. doi:10.1007/s11159-015-9518-5#Sec12.
- Acül, H. (2011). "Ürün Geliştirme Takımlarında Entelektüel Sermaye Paylaşımı ve Proje Başarısı İlişkisi". *Genel Yönetim*. Kocaeli: Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü.
- Altbach, P. G. (2011). *The Road to Academic Excellence: The Making of World-Class Research Universities*. Washington: World Bank Publication.
- Arıkan, R. (2007). *Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama (6.b.)*. Ankara: Asil Publishing House.
- Ayyıldız, H., & Cengiz, E. (2006). "Pazarlama Modellerinin Testinde Kullanılabilecek Yapısal Eşitlik Modelli Üzerine Kavramsal Bir İnceleme". *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(2), 63-84.
- Bamel, U., Pereira, V., Del Giudice, M., & Temouri , Y. (2022). "The Extent and Impact of Intellectual Capital Research: A Two Decade Analysis". *Journal of Intellectual Capital*, 23(2), 375-400. doi:10.1108/JIC-05-2020-0142.
- Bergmann, R. J. (2000). "Different Outcomes of the Wilcoxon-Mann-Whitney Test from Different Statistics Packages". *The American Statistician*, 54(1), 72-77. doi:10.1080/00031305.2000.10474513.
- Bezhani, I. (2010). "Intellectual Capital Reporting at UK Universities". *Journal of Intellectual Capital*, 11(2), 179-207. doi:10.1108/14691931011039679.
- Bi, H. (2023). "Four Problems of the h-index for Assessing the Research Productivity and Impact of Individual Authors". *Scientometrics*, 128, 2677–2691. doi:10.1007/s11192-022-04323-8.
- Bisogno, M., Citro , F., & Tommase, A. (2014). "Disclosure of University Websites. Evidence from Italian Data". *Global Business and Economics Review*, 16(4), 452-471. <https://doi.org/10.1504/GBER.2014.065365> adresinden alındı.
- Bontis , N., Ciambotti , M., Palazzi, F., & Sgro, F. (2018). "Intellectual Capital and Financial Performance in Social Cooperative Enterprises". *Journal of Intellectual Capital*, 19(4), 712-731. doi:10.1108/JIC-03-2017-0049.

- Bontis, N. (2001). “Assessing Knowledge Assets: A Review of the Models Used to Measure Intellectual Capital”. *International Journal of Management Reviews*, 3(1), 41-60. doi:10.1111/1468-2370.00053.
- Bornmann, L., & Daniel, H. D. (2005). “Does the h-index for Ranking of Scientists Really Work?”. *Scientometrics*, 65, 391-392. doi:10.1007/s11192-005-0281-4.
- Brusca, I., Cohen, S., Manes-Rossi, F., & Nicolò, G. (2019). “Intellectual Capital Disclosure and Academic Rankings in European Universities: Do They Go Hand in Hand?”. *Meditari Accountancy Research*, 28(1), 51-71. doi:10.1108/MEDAR-01-2019-0432.
- Buenechea-Elberdin, M., Sáenz, J., & Kia, A. (2018). “Knowledge Management Strategies, Intellectual Capital, and Innovation Performance: A Comparison between High- and Low-Tech Firms”. *Journal of Knowledge Management*, 22(8), 1757-1781. doi:10.1108/JKM-04-2017-0150.
- Burt, R. S. (1992). *Structural Holes: The Social Structure of Competition*. Cambridge: Harvard University Press.
- Chadarava, P. D. (2019). “Case Study on Kalinga Institute of Social Science: Crafting Blue Ocean Strategy in Education Sector to Empower Indigenous Communities of Odisha State”. *Journal of Entrepreneurship and Management*, 8(2), 18-30.
- Cohen, S., Naoum, V.-C., & Vlismas, O. (2014). “Intellectual Capital, Strategy and Financial Crisis from a SMEs Perspective”. *Journal of Intellectual Capital*, 15(2), 294-315. doi:10.1108/JIC-11-2013-0110.
- Damanpour, F., & Schneider, M. (2009). “Characteristics of Innovation and Innovation Adoption in Public Organizations: Assessing the Role of Managers”. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 19(3), 495-522. doi:10.1093/jopart/mun021.
- Dawoud, T. (2023). “The Impact of Blue Ocean Leadership on the Quality of Services at Emerging Universities in Developing Countries: A Case Study of Jadara University–Jordan”. *Migration Letters*, 20(7), 1221-1237. doi:10.59670/ml.v 20i7. 4895.
- Davenport, T., & Prusak, L. (1998). *Working Knowledge: How Organizations Manage What They Know*. Boston: Harvard Business School Press.
- Dumay, J., & Guthrie, J. (2017). “Involuntary Disclosure of Intellectual Capital: Is it Relevant?”. *Journal of Intellectual Capital*, 18(1), 29-44. doi:10.1108/JIC-10-2016-0102.
- Dumay, J., & Guthrie, J. (2019). “Disiplinlerarası Kritik Entelektüel Sermaye Muhasebesi Araştırmalarına İlişkin Düşünceler: Yeni Bir Gelecek için Çok Disiplinli Öneriler”. *Muhasebe, Denetim ve Sorumluluk Dergisi*, 32(8), 2282-2306. doi:10.1108/AAAJ-08-2018-3636.

Egghe, L. (2006). "Theory and Practise of the g-index". *Scientometrics*, 69, 131–152. doi:10.1007/s11192-006-0144-7.

Egghe, L. (2008). "Mathematical Theory of the h- and g-index in Case of Fractional Counting of Authorship". *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 59(10), 1608-1616. doi:10.1002/asi.20845.

Elrehail , H., Emeagwali , O., Alsaad, A., & Alzghoul. (2018). "Yükseköğretimde Dönüşümcü ve Otantik liderliğin İnovasyon Üzerindeki Etkisi: Bilgi Paylaşımının Koşullu Rolü". *Telematics and Informatics*, 35(1), 55-67. doi:10.1016/j.tele. 2017. 09.018.

Erkorkmaz, Ü., Etikan, İ., Demir, O., Özdamar, K., & Sanisoğlu, S. (2013). "Doğrulayıcı Faktör Analizi ve Uyum İndeksleri". *Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences*, 33(1), 210-223.

Escrig-Tena, A., Segarra-Ciprés, M., García-Juan, B., & Beltrán-Martín, I. (2018). "The Impact of Hard and Soft Quality Management and Proactive Behaviour in Determining İnnovation Performance". *International Journal of Production Economics*, 200, 1-14. doi:10.1016/j.ijpe.2018.03.011.

European Commission. (2006). *Reporting Intellectual Capital to Augment Research, Development and Innovation in SMEs: Report to the Commission on the High Level Expert Group on RICARDIS: Encourage Corporate Measuring and Reporting on Research and Other Forms of Tellectual Capital*. Brussels: Office for Official Publications of the European Communities.

Freedman, R. (1979). "Theories of Fertility Decline: A Reappraisal". *Social Forces*, 58(1), 1-17. doi:10.1093/sf/58.1.1.

Garwe, E., Thondhlana , J., & Saidi, A. (2021). "Zimbabve'deki Yükseköğretim Kurumlarında Kaliteli Araştırma, Yenilik ve Gelişmeyi Teşvik Etmeye Yönelik Bir Kalite Güvence Çerçevesinin Değerlendirilmesi". *Journal of the British Academy*, 9(1), 127–157. doi:10.5871/jba/009s1.127.

Giampaoli, D., Ciambotti, M., & Bontis, N. (2017). "Knowledge Management, Problem Solving and Performance in Top Italian Firms". *Journal of Knowledge Management*, 21(2), 355-375. doi:10.1108/JKM-03-2016-0113.

Gupta, A. K., & Govindarajan, V. (2000). "Knowledge Management's Social Dimension: Lessons From Nucor Steel". *Sloan Management Review*, 42(1), 71-79.

Guthrie, J. (2001). "The Management, Measurement and the Reporting of Intellectual Capital". *Journal of Intellectual Capital*, 2(1), 27-41. doi:10.1108/14691930110380473.

Hancı, V., Altuntaş Uzun, G., Aksoy, M., Bozkurt, S., Otlı, B., Özçelik, M., Gökmen, N. (2021). "H-index and Bibliometric Analysis of Scientific Production Parameters of the Assistant Academic Anesthesiology and Reanimation Specialist in

Educational Institutions in Turkey”. *Journal of Academic Research in Medicine*, 11(3), 234-40. doi:10.4274/jarem.galenos.2021.42714.

Hasan, F., Komoo, I., Nor, M., & Abdullah, Z. (2017). “Transformation of Universities and the National Blue Ocean Strategy: A Case Study of Universiti Malaysia Terengganu”. *Journal of Sustainability Science and Management*, 12(1), 70-78. <http://jssm.umt.edu.my/wp-content/uploads/sites/51/2017/06/8-web.pdf> adresinden alındı.

Hazelkorn, E. (2014). “Reflections on a Decade of Global Rankings: What We've Learned and Outstanding Issues”. *Higher Education Policy Research Unit*, 49(1), 12-28. doi:10.1111/ejed.12059.

Heisig, P., Suraj, O. A., Kianto, A., Kemboi, C., Arrau, G. P., & Fath, N. (2016). “Knowledge Management and Business Performance: Global Experts' Views on Future Research Needs”. *Journal of Knowledge Management*, 20(6), 1169-1198. doi:10.1108/JKM-12-2015-0521.

Hirsch, J. (2005). “An Index to Quantify an Individual's Scientific Research Output”. *Physical Sciences*, 102(46), 16569-16572. doi:10.1073/pnas.0507655102.

Hsu, I.-C., & Sabherwal, R. (2012, June). “Relationship between Intellectual Capital and Knowledge Management: An Empirical Investigation”. *Decision Sciences Journal*, 43(3), 489-524. doi:10.1111/j.1540-5915.2012.00357.x.

İbili, H., & Özbaş, M. (2021). “Opinions of School Administrators Working in Public Schools on Intellectual Capital and Management (Erzincan Province Example)”. *Iksad Journal*, 7(26), 44-65. doi:10.31623/iksad072605.

Islami, X., Mustafa, N., & Latkovikj Topuzovska, M. (2020). “Linking Porter's Generic Strategies to Firm Performance”. *Future Business Journal*, 6(1), 1-15. doi:10.1186/s43093-020-0009-1.

İTÜ. (2020, Haziran 10). İTÜ Medya ve İletişim Ofisi: <https://arsiv-haberler.itu.edu.tr/haberdetay/2020/06/01/prof-dr-cengiz-kahraman-dunyanin-en-iyi-1000-bilim-i-nsani-arasinda> adresinden alındı.

João, R., & Franklin, G. (2021). “The Marginal Impact of a Publication on Citations, and Its Effect on Academic Pay”. *Scientometrics*, 126, 8217–8226. doi:10.1007/s11192-021-04073-z.

Kalkan, A., & Alparslan, A. M. (2009). “The Output Path From Competition War: Value Innovation, Profit and People Propositions”. *Mehmet Akif Ersoy University Journal of Social Sciences Institute*, 1-13. http://www.academia.edu/download/33708639/0484_45_yayin Dosya.pdf adresinden alındı.

Karabchuk, T., Shomotova, A. & Chmel, K. (2022). “Paradox of Research Productivity of Higher Education Institutions in Arab Gulf Countries: The Case of the UAE”. *Higher Education Quarterly*, 76(4), 759-785. doi:10.1111/hequ.12347.

- Kianto, A., Andreeva, T., & Pavlov, Y. (2017). "The Impact of Intellectual Capital Management on Company Competitiveness and Financial Performance". *Knowledge Management Research & Practice*, 11(2), 112-122. doi:10.1057/kmrp.2013.9.
- Kim, C. W., & Mauborgne, R. (2015). *Blue Ocean Strategy*. Boston/Massachusetts: Harvard Business School Publishing Corporation.
- Kim, C., & Mauborgne, R. (1999). "Creating New Market Space". *Harvard Business Review*, 77(1), 83-93.
- Kim, D.-Y., Kumar, V. & Kumar, U. (2012). "Relationship Between Quality Management Practices and Innovation". *Journal of Operations Management*, 30(4), 295-315. doi:10.1016/j.jom.2012.02.003.
- Kim, W., & Mauborgne, R. (2005). *Blue Ocean Strategy: From Theory to Practice*. Boston/Massachusetts: Harvard Business School Press (Türkçe Yayıncı:CSA Global Publishing).
- Koca, S. (2021). *Entelektüel Sermaye ve Bilgi Yönetimi İle Mavi-Kızıl Okyanus Stratejileri Arasındaki İlişkide Örgütsel Yenilikçiliğin Aracılık Rolü: Türkiye'deki Üniversitelerde Bir Araştırma*. Lefkoşa, Yakındoğu Üniversitesi.
- Koca, S., & Sağsan, M. (2020). "The Mediating Role of Organizational Innovation in the Implementation of Intellectual Capital and Blue Ocean Strategy for Higher Education Sustainability". *Revista Argentina de Clínica Psicológica*, 29(5), 1552-1566. doi:10.24205/03276716.2020.1152.
- Koç, F., & Avcı, E. (2020). "R&D Investments and Intellectual Capital: An Application on BIST". *Journal of Economics, Finance and Accounting*, 7(4), 374-391. doi:10.17261/Pressacademia.2020.1329.
- Karabchuk,, T., Shomotova, A., & Chmel, K. (2022). "Paradox of Research Productivity of Higher Education Institutions in Arab Gulf Countries: The Case of the UAE". *Higher Education Quarterly*, 76(4), 759-785. doi:10.1111/hequ.12347.
- Leitner, K.-H. (2004). "Intellectual Capital Reporting for Universities: Conceptual Background and Application for Austrian Universities". *Research Evaluation*, 13(1), 129-140.
- Leitner, K.-H., Curaj, A., Elena-Perez, S., Fazlagic, J., Kalemis, K., Martinaitis, Z., Zaksa, K. (2014). *A Strategic Approach for Intellectual Capital Management in European Universities: Guidelines for Implementation*. Guidelines for Implementation.
- Lindsey, D. (1989). *Using Citation Counts as a Measure of Quality in Sciences*, 15, 189–203. doi:10.1007/ BF02017198
- Madsen , D., & Slåtten, K. (2019). "Examining the Emergence and Evolution of Blue Ocean Strategy through the Lens of Management Fashion Theory". *Social Sciences*, 8(1), 28. doi:10.3390/socsci8010028

- McNay, I. (1995). Visions of Post-compulsory Education. T. Schuller (Dü.) içinde, *From the Collegial Academy to Corporate Enterprise." The Changing University* (s. 105-115.). The Society for Research into Higher Education & Open University Press.
- Ndou, V., Secundo, G., Dumay, J., & Gjevori, E. (2018). "Understanding Intellectual Capital Disclosure in Online Media Big Data: An Exploratory Case Study in a University". *Meditari Accountancy Research*, 26(3), 499-530. doi:10.1108/MEDAR-03-2018-0302.
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The Knowledge-Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation*. New York: Oxford University Press.
- Nonaka, I., Toyama, R., & Konno, N. (2000). "SECI, Ba and leadership: A Unified Model of Dynamic Knowledge Creation". *Long Range Planning*, 33(1), 5-34. doi:10.1016 / S0024-6301 (99) 00115-6.
- Özdemir, B., & Taşcı, D. (2017). "Validity And Reliability Testing of Intellectual Capital Scale: An Empirical Study in Top 1000 Industrial Enterprises of Turkey". *The Journal of Academic Social Science Studies*, 61(1), 363-372. doi:10.9761/JASSS7230.
- Parvinen, P., Jaakko, A., Hietanen & Sami, K. (2011). "Satış Yönetiminde Mavi Okyanus Uygulamalarının Farkındalığı, Eylemi ve Bağlama Özgünlüğü". *Yönetim Kararı*, 49(12), 18-34.
- Paudel, K. P. (2021). "Nepal Yüksek Öğrenim Kurumu Bağlamında Öğretim Üyelerinin Akademik Performans Düzeyi". *Karşılaştırmalı ve Uluslararası Yüksek Öğretim Dergisi*, 13(2), 98-111. doi: 10.32674/jcihe.v13i2.2450.
- Pedro, E., Leitão, J., & Alves, H. (2019). "The Intellectual Capital of Higher Education Institutions: Operationalizing Measurement through a Strategic Prospective Lens". *Journal of Intellectual Capital*, 20(3), 355-381. doi:10.1108/JIC-07-2018-0117.
- Pisano, S., Lepore, L., & Lamboglia , R. (2017). "Corporate Disclosure of Human Capital via LinkedIn and Ownership Structure: An Empirical Analysis of European Companies". *Journal of Intellectual Capital*, 18(1), 102-127. doi:10.1108/JIC-01-2016-0016.
- Porter, M. E. (1985). *Competitive Advantage*. New York: FreePress.
- Quimbo, M. A. (2014). "Research Productivity and Its Policy Implications in Higher Education Institutions". *Studies in Higher Education*, 39(10), 1955–1971. doi:10.1080/03075079.2013.818639.
- Rahman, H., & Choudhury, S. (2019). "The Influence of Blue Ocean Strategy on Organizational Performance". *Global Disclosure of Economics and Business*, 6(2), 12-31. doi:10.18034/gdeb.v8i2.101.

- Rosseel, Y. (2012). “lavaan: An R Package for Structural Equation Modeling”. *Journal of Statistical Software*, 48(2), 1-36. doi:10.18637/jss.v048.i02.
- Samson, D., & Terziovski, M. (1999). “The Relationship between Total Quality Management Practices and Operational Performance”. *Journal of Operations Management*, 17(4), 393-409. doi:10.1016/S0272-6963(98)00046-1.
- Sánchez, M. P., Rocío, C., & Elena, S. (2006). “Intellectual Capital Management and Reporting in Universities”. *International Conference on Science, Technology and Innovation* (s. 1-36). lugano: History and New Perspectives.
- Sangiorgi, D., & Siboni, B. (2017). “The Disclosure of Intellectual Capital in Italian Universities: What Has Been Done and What Should Be Done”. *Journal of Intellectual Capital*, 18(2), 354-372. doi:10.1108/JIC-09-2016-0088.
- Schultz, T. W. (1961). “Investment in Human Capital”. *The American Economic Review*, 51(1), 1-17. <https://www.jstor.org/stable/1818907> adresinden alındı.
- Sebo, P., & Lucia, S. (2021). “Evaluation of the Productivity of Hospital-based Researchers: Comparative Study between the h-index and the h(fa)-index”. *Scientometrics*, 126, 7087–7096. doi:10.1007/s11192-021-04040-8.
- Secundo, G., Elena-Perez, S., Martinaitis & Leitner, K.-H. (2015). “An Intellectual Capital Maturity Model (ICMM) to Improve Strategic Management in European Universities: A Dynamic Approach”, *Journal of Intellectual Capital*, 16(2), 419-442. doi:10.1108/JIC-06-2014-0072.
- Selten, F., Neylon, C., Huang, C. K. & Groth, P. (2020). “A Longitudinal Analysis of University Rankings”. *Quantitative Science Studies*, 1(3), 1109-1135. doi:10.1162/qss_a_00052.
- Shapiro, S. & Wilk, M. (1965). “An Analysis of Variance Test for Normality (Complete Samples)”. *Biometrika*, 52(3-4), 591-611. doi:10.1093/biomet/52.3-4.591.
- Siboni, B., Nardo, M. & Sang, D. (2013). “Italian State University Contemporary Performance Plans: An Intellectual Capital Focus?”. *Journal of Intellectual Capital*, 14(3), 414-430. doi:10.1108/JIC-03-2013-0033.
- Snell, S. A. & Dean, J. W. (2017). “Integrated Manufacturing and Human Resource Management: A Human Capital Perspective”. *Academy of Management Journal*, 35(3), 467-504. doi:10.5465/256484.
- Subramaniam, M. & Youndt, M. (2005). “The Influence of Intellectual Capital on the Types of Innovative Capabilities”. *Academy of Management Journal*, 48(3), 450-463. doi:10,5465 / AMJ.2005.17407911
- Tabari, M., Ziabari, M., Radmard, M. & Radmard, M. (2014). “The Role of a Blue Ocean Strategy on Performance Evaluation”. *Management Science Letters*, 4(8), 1611-1618.

Turri, M. (2014). “The New Italian Agency for the Evaluation of the University System (ANVUR): A Need for Governance or Legitimacy?”, *Quality in Higher Education* , 20(1), 64-82. doi:10.1080/13538322.2014.889429.

Ural, A. & Kılıç, İ. (2013). *Scientific Research Process and Data Analysis with SPSS* (4th ed.). Ankara: Detay Publishing.

Urdari, C., Farcas, T. & Tiron-Tudor, A. (2017). “Assessing the Legitimacy of HEIs’ Contributions to Society: The Perspective of International Rankings”. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 8(2), 191-215. doi:10.1108/SAMPJ-12-2015-0108.

Vagnoni , E., & Oppi , C. (2015). “Investigating Factors of Intellectual Capital to Enhance Achievement of Strategic Goals in a University Hospital Setting”. *Journal of Intellectual Capital*, 16(2), 331-363. doi:10.1108/JIC-06-2014-0073.

Valdeon, R. A. (2019). “Translation Studies and the Ethics of Publishing”. *Studies in Translation Theory and Practice*, 27(5), 761-775. doi:10.1080/0907676X.2019.1631861.

Vinkler, P. (2023). “Impact of the Number and Rank of Coauthors on h-index and pi-index. The Part-impact Method”. *Scientometrics*. doi:10.1007/s11192-023-04643-3.

Wang , Z., Wang , N., Cao , J., & Ye, X. (2016). “The Impact of Intellectual Capital-knowledge Management Strategy Fit on Firm Performance”. *Management Decision*, 54(8), 1861-1885. doi:10.1108/MD-06-2015-0231.

Yamane, T. (2010). *Basic Sampling Methods* (A. Esin, M. A. Bakır, C. Aydın, & E. Gürbüzsel, çev.) İstanbul: Literature Publishing.

Youndt, M., & Snell, S. (2004). “Human Resource Configurations, Intellectual Capital and Organizational Performance”. *Journal of Managerial Issues*, 16(3), 337-360. www.jstor.org/stable/40604485 adresinden alındı.